

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА
БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО

Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП

Ірина Березовецька _____

(ім'я та прізвище, підпис)

“ _____ ” _____ 2025 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету

Андрій Мазурак _____

(ім'я та прізвище, підпис)

“ _____ ” _____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІСТОРІЯ АРХІТЕКТУРИ ТА МІСТОБУДУВАННЯ»

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань G «Інженерія , виробництво та будівництво»

спеціальність G 17 «Архітектура та містобудування»

освітня програма Архітектура та містобудування

вид дисципліни обов'язкова

2025 –2026 навчальний рік

Робоча програма Історія архітектури та містобудування
(назва навчальної дисципліни)

Укладачі: Кюнцлі Р.В. зав.кафедри, д.мистец., професор
Грицюк І.Й., в.о.доцента

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри архітектури

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Завідувач кафедри архітектури

_____ (Кюнцлі Р.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією
спеціальності Архітектура та містобудування
(назва спеціальності)

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Голова НМКС _____ Андрій Степанюк
(підпис, ім'я та прізвище)

Схвалено рішенням навчально-методичної
ради факультету будівництва та архітектури
(назва факультету)

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Голова НМРФ _____ Андрій Мазурак
(підпис, ім'я та прізвище)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин	
	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Семестр	3;4;5	-
Кількість кредитів/годин	4/120;3/90;3/90	-
Усього годин аудиторної роботи	42;48;42	-
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	14;16;14	-
• практичні заняття, год.	28;32;28	-
• лабораторні заняття, год.	-	-
• семінарські заняття, год.	-	-
Усього годин самостійної роботи	78;42;48	-
Форма контролю	Іспит; залік іспит.	-

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:

для денної форми здобуття освіти – 35/54/47

для заочної форми здобуття освіти –

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із розвитком архітектури та містобудування від найдавніших часів до сучасності; розкриття їхнього впливу на суспільство, культуру та технічний прогрес; навчання здатності аналізувати архітектурні стилі, будівельні техніки та містобудівні концепції різних епох.

Завдання дисципліни

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, є: формування у студентів розуміння еволюції архітектурних стилів та концепцій містобудування; розвиток аналітичних навичок і здатності оцінювати архітектурні явища у їхньому історичному контексті;

вивчення еволюції містобудівних концепцій у різні історичні періоди;

розвиток уміння застосовувати отримані знання для розуміння сучасних тенденцій у містобудуванні.

Пререквізити

Для успішного опанування дисципліни студенти повинні володіти знаннями та компетентностями, отриманими під час вивчення таких навчальних курсів:

«Історія мистецтва»;

«Основи та методи архітектурного проектування»;

«Рисунок, живопис, скульптура».

Ці дисципліни формують фундаментальне уявлення про історико-культурні, конструктивні та містобудівні аспекти, необхідні для подальшої роботи в архітектурному проектуванні.

Постреквізити

«Архітектурне проектування»

«Дизайн архітектурного середовища»;

«Регіональна архітектура та мистецтво».

Таким чином, дисципліна забезпечує теоретичну базу для подальшої підготовки архітекторів. Студенти дізнаються про стилі, техніки будівництва, ключові архітектурні споруди та їхній вплив на культуру і суспільство.

Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми «Архітектура та містобудування» вивчення дисципліни забезпечує набуття здобувачами таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні компетентності	ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові (спеціальні) компетенції	СК01. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування. СК03. Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн. СК07. Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів. СК17. Усвідомлення теоретичних основ містобудування та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач. СК19. Здатність застосовувати теоретичні основи дизайну архітектурного середовища для розв'язання складних спеціалізованих задач.
Програмні результати навчання	ПРН06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проєктних архітектурно-містобудівних рішень. ПРН 10. Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проектуванні. ПРН11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні. ПРН14. Обирати раціональні архітектурні рішення на основі аналізу ефективності конструктивних, інженерно-технічних систем, будівельних матеріалів і виробів, декоративно-оздоблювальних матеріалів.

3. Структура навчальної дисципліни

Номер теми	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	П	пр.	інд.	с. р.		л	п	пр.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки 2 Семестр 3						Рік підготовки__ Семестр__					
Розділ 1. Архітектура стародавнього світу та античності.												
Тема 1. Архітектура первісних суспільств	10	2		4		4						
Тема 2. Архітектура Стародавнього Єгипту	10	2		4		4						
Тема 3. Архітектура Близького Сходу	12	2		6		4						
Тема 4. Архітектура Єгейського світу	10	2		4		4						
Тема 5. Архітектура античної Греції	10	2		4		4						
Тема 6. Архітектура стародавнього Риму	14	4		6		4						
Усього	66	14		28		24						
Іспит	30					30						
Підготовка до навчальних занять	24					24						
Усього	120	14		28		78						
Рік підготовки 2 Семестр 4												
Розділ 2. Архітектура середньовіччя та епохи Відродження.												
Тема 1. Архітектура Візантії та країн Закавказзя	13	3		6		4						
Тема 2. Архітектура Русі-України	13	3		6		4						
Тема 3. Романська архітектура	12	3		5		4						
Тема 4. Готична архітектура	12	3		5		4						
Тема 5. Архітектура бароко	10	2		5		3						
Тема 6. Архітектура ренесансу	10	2		5		3						
Усього	70	16		32		22						
Підготовка до навчальних занять	20					20						
Усього	90	16		32		42						
Рік підготовки 3 Семестр 5												
Розділ 3. Архітектура нового часу та сучасності.												
Тема 1. Архітектура класицизму та	11	3		6		2						

історизму												
Тема 2. Архітектура модернізму та функціоналізму	11	3		6		2						
Тема 3. Архітектура XX століття	13	4		7		2						
Тема 4. Архітектура XXI століття	15	4		7		4						
Усього	52	14		28		10						
Іспит	30					30						
Підготовка до навчальних занять	8					8						
Усього	90	14		28		48						

4. Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
Розділ 1. Архітектура стародавнього світу та античності.		
1	Тема 1. Архітектура первісних суспільств.	2
2	Тема 2. Архітектура Стародавнього Єгипту.	2
3	Тема 3. Архітектура Близького Сходу.	2
4	Тема 4. Архітектура Егейського світу.	2
5	Тема 5. Архітектура античної Греції.	2
6	Тема 6. Архітектура стародавнього Риму.	4
	Разом	14
Розділ 2. Архітектура середньовіччя та епохи Відродження.		
1	Тема 1. Архітектура Візантії та країн Закавказзя.	3
2	Тема 2. Архітектура Руси-України.	3
3	Тема 3. Романська архітектура.	3
4	Тема 4. Готична архітектура.	3
5	Тема 5. Архітектура ренесансу.	2
6	Тема 6. Архітектура бароко.	2
	Разом	16
Розділ 3. Архітектура нового часу та сучасності.		
1	Тема 1. Архітектура класицизму та історизму.	3
2	Тема 2. Архітектура модернізму та функціоналізму.	3
3	Тема 3. Архітектура XX століття.	3
4	Тема 4. Архітектура XXI століття.	3
	Разом	16

5. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
Розділ 1. Архітектура стародавнього світу та античності		
1	Тема 1. Вивчення основних етапів розвитку архітектури первісного суспільства.	4

2	Тема 2. Аналіз архітектурних споруд Стародавнього Єгипту.	4
3	Тема 3. Характеристика ордерних систем Близького Сходу.	6
4	Тема 4. Характеристика головних архітектурних пам'яток Крито-мікенської культури.	4
5	Тема 5. Характеристика ордерних систем грецької архітектури.	4
6	Тема 6. Вивчення конструкцій античних споруд Риму.	6
	Разом	28
Розділ 2. Архітектура середньовіччя та епохи Відродження		
1	Тема 1. Вивчення етапів розвитку архітектури та містобудування Візантії.	6
2	Тема 2. Вивчення особливостей архітектури різних періодів розвитку Руси-України.	6
3	Тема 3. Вивчення особливостей романської архітектури.	5
4	Тема 4. Аналіз готичних соборів Європи.	5
5	Тема 5. Огляд творчості архітекторів Відродження.	5
6	Тема 6. Аналіз споруд доби бароко.	5
	Разом	32
Розділ 3. Архітектура нового часу та сучасності		
1	Тема 1. Вивчення архітектури класицизму та історизму.	6
2	Тема 2. Вивчення архітектури модернізму та функціоналізму.	6
3	Тема 3. Вивчення архітектури XX століття.	7
4	Тема 4. Дослідження сучасних тенденцій в архітектурі XXI ст.	7
	Разом	28

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	
Розділ 1. Архітектура стародавнього світу та античності		
1	Тема 1. Виконання графічних зображень первісних жител.	4
2	Тема 2. Зарисовки архітектурних споруд Стародавнього Єгипту.	4
3	Тема 3. Виконання зображень ордерних систем Близького Сходу.	4
4	Тема 4. Зарисовки головних архітектурних пам'яток Крито-мікенської культури.	4
5	Тема 5. Графічне зображення ордерних систем грецької архітектури.	4
6	Тема 6. Зарисовки античних споруд Риму.	4
	Разом	24
Розділ 2. Архітектура середньовіччя та епохи Відродження		
1	Тема 1. Зарисовки архітектурних пам'яток Візантійської імперії.	4
2	Тема 2. Виконання графічних зображень архітектури різних періодів розвитку Руси-України.	4
3	Тема 3. Зарисовки пам'яток романської архітектури.	4
4	Тема 4. Виконання графічних зображень готичних соборів Європи.	4
5	Тема 5. Зарисовки архітектурних пам'яток доби Відродження.	3
6	Тема 6. Графічні зображення споруд доби бароко.	3
	Разом	22
Розділ 3. Архітектура нового часу та сучасності		
1.	Тема 1. Зарисовки будівель у стилі класицизму в Україні.	2

2.	Тема 2. Зарисовки пам'яток архітектури модернізму.	2
3.	Тема 3. Виконання графічних зображень будівель у стилі конструктивізму та хай-теку.	2
4.	Тема 4. Графічні ескізи з прикладами екологічної та параметричної архітектури.	4
	Разом	10

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для досягнення навчальних цілей дисципліни застосовуються різноманітні методи навчання, які сприяють розвитку креативного та аналітичного мислення, професійних компетентностей і практичних навичок студентів.

1. Словесні методи

- Лекція з елементами інтерактивного обговорення;
- Пояснення планувань, технологій і матеріалів;
- Бесіда та дискусії щодо класичних та сучасних тенденцій міського дизайну та інновацій в архітектурі;
- Усні коментарі щодо виконаних практичних завдань та ескізів.

2. Наочні методи

- Демонстрація ілюстрацій, схем, фотографій, відеоматеріалів архітектурних і дизайнерських рішень;
- Показ прикладів інноваційних матеріалів та технологій у реальних об'єктах різного часу.

3. Практичні методи

- Виконання ескізів і графічних робіт;
- Розв'язання кейсів та задач на застосування відмінних підходів у інтер'єрному дизайні різних споруд.

4. Самостійна робота студентів

- Підготовка аналітичних оглядів і презентацій;
- Вивчення додаткових джерел, літератури та інформаційних ресурсів.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль результатів навчання здійснюється через поєднання поточного, проміжного та підсумкового оцінювання із застосуванням різних методів:

1. **Поточний контроль**
 - усне опитування на лекціях і практичних заняттях;
 - тести та письмові завдання;
 - перевірка ескізів;
 - оцінювання презентацій.
2. **Проміжний контроль**
 - виконання модульних контрольних завдань.
3. **Підсумковий контроль (екзамен)**
 - комплексне тестування та усне співбесідування;
 - оцінка вміння проаналізувати будівлі різних стилів.

Розподіл балів

розділ 1									
Поточне тестування та самостійна робота (разом 50балів)						Підсумковий тест (екзамен)	Сума		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50	100		
8	8	9	9	8	8				
розділ 2									
Поточне тестування та самостійна робота (разом 100 балів)						Сума			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	100			
15	15	15	15	20	20				
розділ 3									
Поточне тестування та самостійна робота (разом 50балів)						Підсумковий тест (екзамен)	Сума		
T1		T2		T3		T4		50	100
12		12		12		14			

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Таблиця 1 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять; методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розділ 1. Архітектура стародавнього світу та античності

Базова

1. Тимофієнко В.І. Історія архітектури Стародавнього світу. Підручник для ВУЗів. Київ: Наукова думка, 2006. 512 с.
2. Трегубов К.Ю., Макуха О.В. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» (Частина І) для студентів 1 курсу за напрямом підготовки 6.060102 «Архітектура» денної форми навчання. Полтава: ПолтНТУ, 2015. 151 с.
3. Стівен Фартінг. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / Переклад з англійської Катерини Грицайчук, Юрія Єфремова, Олени Ларікової, Анатолія Пітика, Юлії Сироїд. Харків: «Vivat», 2024. 576 с.
4. Історія українського мистецтва: у п'яти томах. Т. 1. Мистецтво первісної доби та стародавнього світу / Голов. ред. Г. Скрипник. Київ: Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАНУ, 2008. 710 с.: іл.

Допоміжна

1. Гречко В., Чорний І., Кушнерук., Режко В. Історія світового та українського мистецтва. К., 2000.
2. Жук П.А. "Історія архітектури України". Київ: Вища школа, 2001.
3. Логвин Г.Н. "Українське мистецтво і архітектура". Київ: Наукова думка, 2002.

Розділ 2. Архітектура середньовіччя та епохи Відродження

Базова

1. Стівен Фартінг. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / Переклад з англійської Катерини Грицайчук, Юрія Єфремова, Олени Ларікової, Анатолія Пітика, Юлії Сироїд. Харків: «Vivat», 2024. 576 с.
4. Історія українського мистецтва: у п'яти томах / Голов. ред. Г. Скрипник. Київ: Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАНУ. Т. 2. Мистецтво середніх віків, 2010. 1296 с. : іл.; Т. 3. Мистецтво другої половини XVI - XVIII століття, 2011. 1088 с.: іл. Т. 4. Мистецтво XIX століття, 2006. 760 с.: іл.

Допоміжна

1. Гречко В., Чорний І., Кушнерук., Режко В. Історія світового та українського мистецтва. Київ, 2000.
2. Жук П.А. "Історія архітектури України". Київ: Вища школа, 2001.
3. Барановський О. "Український архітектурний модерн". Львів: Світ, 1996.
4. Бевз М. "Архітектурна спадщина України". Львів: ЛНУ імені Івана Франка.

Розділ 3. Архітектура нового часу та сучасності

Базова

1. Стівен Фартінг. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / Переклад з англійської Катерини Грицайчук, Юрія Єфремова, Олени Ларікової, Анатолія Пітика, Юлії Сироїд. Харків: «Vivat», 2024. 576 с.
2. Історія українського мистецтва: у п'яти тома / Голов. ред. Г. Скрипник. Київ : Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАНУ, Т. 5. Мистецтво XX століття, 2007. 1048 с.: іл.

Допоміжна

1. Гречко В., Чорний І., Кушнерук., Режко В. Історія світового та українського мистецтва. Київ, 2000.
2. Бевз М. "Архітектурна спадщина України". Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020.
3. Логвин Г.Н. "Українське мистецтво і архітектура". Київ: Наукова думка, 2002.
4. Малаков Д.В. "Архітектурні перлини України". Київ: Основи, 2018.
5. Пучков А.О. "Архітектура і дизайн в Україні XX століття". Київ: Родовід, 2021.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет:

<http://ukrlibrary.org/1101.htm>;

<http://www.nbu.gov.ua/e-Journals/nd/2008-2/08lvioap.pdf>.